

Raamatututvustaja Juuli-august 2021

Sisukord:

Eestikeelsed heliraamatud

Punktkirjas raamatud

Eestikeelsed heliraamatud

Ann Cleeves. Kulutuli

teksti esitanud Anne Margiste

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021

1 CD : DAISY raamat, 11 tundi 19 minutit

Ann Cleevesi Shetlandi-sarja kaheksas ja viimane romaan "Kulutuli" viib lugeja tuttavatele radadele, seekord väljamõeldud külla Deltanessi Shetlandi peasaare idarannikul. Külakesse on kolinud perekond Inglismaalt, lootuses leida maine paradiis pärast närvesöövat elu Londonis ja rahulik keskkond oma autistist pojale. Need lootused ei täitu enne, kui on lahendatud tavatu mõrvamüsterium. Sellega peab hakkama saama trio koosseisus Jimmy Perez, Willow Reeves ja Sandy Wilson. Ka nende suhted on sedapuhku tavatud ja peavad lahendust ootama juhtumi uurimise lõpuni. Uurimine tähendab taas mängu eluga ja lahendus on kõike muud kui ootuspärane.

John Crocker. Fifi jälgedes

teksti esitanud Mart Aas

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021

1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 36 minutit

Kui tulevasele perearstile John Crockerile tehti kolmandal kursusel ettepanek liituda Jane Goodalli šimpanside uurimise töörühmaga Tansaaniast, ei kõhelnud ta hetkegi. Kaheksa jälgimiskuu jooksul läks Crockerile eriti hinge emase šimpansi Fifi kannatlikkus ja soojus, millega too oma poega Freudi kasvatas. Fifilt õpitud rakendas ta hiljem nii oma laste kui ka patsientide peal. Autor jutustab haaravalt, kuidas šimpansidega veedetud aeg aitas tal paremini mõista tähelepanu- ja ärevushäirete ning depressiooni käes kannatavaid inimesi. Ta märkas mõlema liigi puhul sügavalt juurdunud käitumismustreid, mis aitavad kaitsta kogukonda, kasvatada järglasi ja ellu jääda. Kolmkümmend kuus aastat hiljem koos pojaga Tansaaniasse naastes mõtiskleb autor mõju üle, mida toona kogetu on tema elukäsitlusele avaldanud. Põnev inimkäitumise arengu ja tugevate peresidemete tähtsuse üle arutlev raamat heidab valgust inimeseks olemisele ja on ühtlasi tänukummardus silmapaistvale teadlasele Jane Goodallile.

Elizabeth Jane Howard. Valguse aastad

teksti esitanud Liivika Hanstin

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021

1 CD : DAISY raamat, 27 tundi 55 minutit

Elizabeth Jane Howard (1923–2014) on inglise kirjanik, kes peamiselt mälestuste põhjal oma suguvõsast kirjutas viieosalise Cazaleti perekonna kroonika, mis tõi talle plahvatusliku kuulsuse kogu ingliskeelses maailmas. Raamatuid müüdi miljonites eksemplarides, BBC tegi loo alusel menuka teleseriaali, autorist sai elav klassik. Viiest romaanist esimene, "Valguse aastad", ilmus 1990. Raamatu sündmustik hakkab hargnema Londonis aastal 1937 ning kandub kohe seejärel ka Sussexi krahvkonda, suguvõsa maakodusse. Kolme venna – Hugh', Edwardi ja Ruperti – lapsepõlvkodu Home Place on koht, kus nad koos oma naiste, laste ja külalistega veedavad pealtnäha muretuid jõulu- ja suvevaheaegu. Õnnelikule pealispinnale vaatamata võib juba raamatu esimestest lehekülgedest peale hoomata pereliikmete muresid, hirme ja ebakindlust. Käesoleva romaani algav Cazaleti perekonna kroonika on põhjalik käsitlus Inglise keskklassi elust enne ja pärast Teist maailmasõda. Autor pakub lugejale võimalust mõnda aega oma tegelaste seltsis elada, saada osa nende arutlustest – ka teemadel, millest veel suhteliselt hiljuti palju ei räägitud.

Ana Johns. Naine valges kimonos

teksti esitanud Liivika Hanstin

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021
1 CD : DAISY raamat, 11 tundi 55 minutit

Jaapan, 1957. 17-aastast Naoko Nakamurat ootab korraldatud abielu isa äripartneri pojaga; see kindlustaks nende perele Jaapani ühiskonnas vajaliku staatuse. Kuid Naoko südamel on võitnud Ameerika meremees, gaijin (hääldus: gai-dzin), ja abielu temaga saadaks pere häbisse. Siis aga toob ootamatu avastus endaga kaasa kujuteldamatud valikud, mille mõju ulatub üle aastakümnete. Tänapäeva Ameerika. Sureva isa eest hoolitsev Tori Kovač leiab kirja, mille sisu seab küsimärgi alla kõik, mida ta isast, endast ja oma perest seni on teadnud. Tõeotsingud viivad naise teisele poole maakera, väikesesse mereäärsele külla Jaapanis, kus tal tuleb rahu leidmiseks minevikuga silmitsi seista. Tõsielust inspireeritud ning Jaapani-Ameerika ajaloos vähetuntud muserdavast ajajärgust jutustav "Naine valges kimonos" loob meeldesööbiva portree kahest naisest, kellest ühes peavad võitlust süda ja tavad ning teine saab oma teekonna lõpul teada kodu tõelise tähenduse.

Jaan Kaplinski. Looduses ja loodusega

teksti esitanud Andres Ots
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021
1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 45 minutit

Raamatus on kolm lugu, mida ühendab loodus. See, mis mulle on lähedane lapsepõlvest saadik ja millega kokkupuutumistest ka kirjutan. Tegu on peaaegu reisikirjadega, millest tuleb välja, et vahel pole olulist vahet käigul kodumetsa pliidi puude järele või käigul Uus-Meremaa metsa põliseid kauripuid vaatama. Oluline ja huvitav on ikka see, mida inimene oma retkel näeb, mõtleb ja mida selline retk temale tähendab. Kas meelelahutust, targemaks saamist või veel üht kinnitust oma ühtekuuluvustundele loodusega, metsaga, puude-põõsaste, lillede ja lindudega. Ja rõõmu, et midagi niisugust on ikka olemas ja muret selle pärast, kas ja kui kaua loodus, metsad ja niidud, millela elu ei suuda ette kujutada, veel kestab. See rõõm nagu see muregi on paljudele meist ühine ja see annab lohutust. Ja isegi lootust.

Uwe Laub. Torm

teksti esitanud Lauri Kaldoja
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021
1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 29 minutit

Kogu maailmas sagenevad näiliselt seletamatud ilmastikunähtused. Siberis sulab pärast tohutut temperatuuritõusu igikelts. Hooned vajuvad kokku, ränki kahjustusi saavad teed ja linnad. Saksamaal laastab Berliini olümpiastaadionit võimas tornaado ning Hannoveris marutseb rahetorm. Arvukalt on hukkunuid ja vigastatuid. Austraalias põhjustab vee äärmuslik aurustumine ökosüsteemi peaaegu täieliku kokkuvarisemise. Inimesi haarab paanika. Algab võitlus armutu vaenlasega, kes ümbritseb meid kõiki.

Toomas Paul. Sammhaaval astuda

teksti esitanud Andres Ots
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021
1 CD : DAISY raamat, 14 tundi 01 minutit

Inimelu võib võrrelda teekäimisega. Mõni laseb end massil kaasas kanda, mõni jalutab omapäi. Kuhu me sammud meid viivad? See raamat sisaldab mõtteid, mis kerkivad kõmpimisel kodu poole. Püüdes jõuda koduvärvasse enne pimeduse laskumist.

Seppo Zetterberg. Konstantin Päts ja Soome

teksti esitanud Andres Ots
Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021
1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 52 minutit

Eesti võimas mees unistas Soome ja Eesti liidust kogu aeg, ka suurte sõdade ajal. Konstantin Päts (1874–1956) tundis Eesti sõjaeelse vabariigi juhtivatest riigimeestest kõige rohkem huvi Soome vastu. Ta oli mitmekordne peaminister ja riigivanem ning lõpuks Eesti Vabariigi president aastatel 1938–1940. Päts saabus Soome suurvürstkonda poliitilise pagulasena 1906. aasta sügisel. Rohkem kui kahe aasta jooskul, mil ta seal elas, sai Soomest tema jaoks ideaalmaa, eeskuju Eestile. Eesti Vabadussõja perioodil 1918–1920 arendas Päts oma kauaaegset meelisideed unioonist või kaksikriigist koos Soomega. See mõte sai tuge sõjalisest abist, mida Soome Eestile Vabadussõjas andis. Kaksikriigi idee leidis Eestis palju poolehoidu, kuid Soomes oldi kahtlevamad. Riigipeade igaaastased kohtumised algasid 1931. aastal, kui riigivanem Päts tegi visiidi Soome. Muuseas arutasid

riigijuhid salajasi plaane maade sõjalisest koostööst ja Soome lahe sulgemisest. Soome ja Eesti kõrgetasemeline koostöö jätkus ka pärast seda, kui Pätsi juhtimisel sai Eestist 1934. aastal autoritaarne riik. President Kyösti Kallio haigus ja Soome Talvesõda lõpetasid need visiidid. 1940. aasta suvel kaotas Eesti iseseisvuse ja Päts küüditati Nõukogude Liitu. Mõni päev enne deporteerimist tuli Päts veel oma lemmikidee juurde tagasi ja pani kirja Soome ja Eesti liitriigi plaani.

Mika Waltari. Turms, surematu

teksti esitanud Andres Ots

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021

1 CD : DAISY raamat, 32 tundi 56 minutit

Mika Waltari laiahaardeline ajalooline romaan "Turms, surematu" käsitleb ühe ajaloo saladuslikuma rahva – etruskide – allakäiku teiste Vahemere-äärsete rahvaste ajaloo taustal. Romaanis põimuvad tõde ja väljamõeldis, müstika ja reaalsus. Ometi tõdeb lugeja, et inimene on viimase kahe ja poole tuhande aasta jooksul jäänud samasuguseks inimeseks nagu ikka kõigi oma kirgede ja nõrkustega. Selles romaanis on esikohal inimesed ajaloo taustal, ajalugu omakorda kujuneb aga inimeste tegude varal. Nii nagu see on olnud ja jääb. Waltari on väga hea ajaloo tundja ja suur kirjanik. See kombinatsioon annab romaanile harukordse tõetruuduse ja vaba mõttelennu ühenduse, millest sünnib erakordne lugemiselamus.

Tõnu Õnnepalu. Pimeduse tunnil

teksti esitanud Mart Aas

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021

1 CD : DAISY raamat, 42 minutit

Riimides on midagi mõistatuslikku. Nad on lihtsad ja lapsikud, võimukad ja suveräänsed. Nagu armastus. Aga on nad üldse veel võimalikud, tõsiseltvõetavad, meie ajal? Ei tea, kuid sel mu elu "pimeduse tunnil" olid riimid ainsad, mis aitasid. Mis näitasid valgust, vähemalt ülejärgmise reani. Näib, et on asju, millest saabki rääkida ainult riimides. Selles vanas vabaduse keeles. (Tõnu Õnnepalu)

Punktkirjas raamatud

Timo Parvela. Ella ja Samppe vägiteod

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021

2 kd., 167 lk.

Mina olen Ella. Ma olen ikka veel teises klassis. Aga sellest pole midagi, sest meil on väga tore õpetaja ja jube tore klass. Või õigemini oli. Viimasel ajal pole enam sama tore olnud, sest Samppe mossitab. Samppe mossitab muidugi sageli, nii et see pole just uudis, aga nüüd on tal tõsine mure. Ema ei luba teda Batmanide kokkutulekule. Õnneks mõtlesime välja, kuidas probleemi lahendada: Samppe tuleb lihtsalt teha Heraklese kombel kaksteist vägitegu. Sel moel saab Samppe inimese ja Batmanina kasvada, et tõestada endale ja teistele: ta on küps, väärib ema usaldust ja võib kokkutulekule minna. Lihtne. Lustakas raamatusari Ellast ja tema klassikaaslastest on rõõmustanud igas eas lugejaid nii Soomes kui mujal juba aastast 1995.

Jaanus Vaiksoo. Nõiutud pulmarong

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2021

2 kd., 168 lk.

Sellest raamatust leiad põnevaid rahvapärimuslikke lugusid soovaimust – halli habemega taadist, kel jalas hiigelsuured kasetohust viisud, mille abil ta soos julgelt üle põhjatute laugaste võib kõndida. Raamat pajatab soovaimust kui soode ja rabade kaitsjast, kes hädasolijaid alati abistab ning loodusesse hoolimatult suhtujaid karmilt karistab. Raamatus on rohkesti seiklusi, aga ka teadmisi meie looduse rikkusest – soode ja rabade ilust ning salapärast. Muinasjuturaamat "Nõiutud pulmarong" julgustab lugejat rabaga sõbraks saama.